

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlitvsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Rusija in Poljaki.

Poljaki v Rusiji sicer nimajo svojih avtonomnih pravic, vendar so na boljšem, nego njih rodni bratje v Prusiji. Ruski car jim je že večkrat obljubil razne koncesije. Zakaj niso bile izvršene, je znano. Zadnji carjev ukaz določa pouk v poljskem in litavskem jeziku v ljudskih šolah in tudi na srednjih v vseh devetih gubernijah, koder so poljski in litavski učenci v večini. Dalje jim dovoljuje, da smejo jemati v najem ali kupavati zemljišča in za industrijo potrebna stavbišča do 60 desjatín.

Poljaki s temi obljubami sicer še niso zadovoljni, vendar pa utegnejo te koncesije ublažiti staro sovraštvo med Poljaki in Rusi ter sprijazniti ta dva največja slovanska naroda. Prusija svojim Poljakom ne dovoli najmanjših koncesij. Kruta pruska državna oblast sega v šole, cerkve in družine. V javnem in zasebnem življenju hoče zatreti poljsko zavest. Prusija postopa s Poljaki kot sovražniki nemške države, katere treba zatreti s policijskimi sredstvi. Tega namena Rusija nima. Zato je sprava med Prusi in Poljaki nemogoča, pač pa med Poljaki in Rusi.

Potrebo sprave med Rusi in Poljaki priznavajo in priporočajo tudi razni poljski ugledni rodoljubi. Tako piše znani knez Lubomirski, da se Poljaki ne smejo zanašati na tuje države, marveč naj iščejo pota in sredstva do sprave z Rusi. Isto je nedavno svojim rojakom svetoval knez Czarotcyski. Ko so se v zadnjem času v Rusiji pojavili nemiri, so poljski demoljubi prigovarjali svojim sorojakom, naj ne poslušajo agitatorjev, katerim niso na srcu poljske koristi, marveč le drugi nameni. Poljski vojaki se na daljnem bojišču z Rusi hrabro boré za skupno domovino. To dobro vedo tudi merodajni krogi v Peterburgu.

Te dni je izdal v Parizu slaven poljski pisatelj knjižico z naslovom: „Lettre d'un Polonais a un ministre russe“. Pisec objektivno opisuje pogoje rusko-poljske sprave z ozirom na sedanjo krizo v ruski državi ter pravi: Vojska na daljnem vztoku bode pospešila radikalne reforme, ali vsaj revizijo državnih zakonov. Po zadnji poljski vstaji l. 1863. so Rusi ukrali vse državne pravice. Ta ruski terorizem je ostal do najnovejših dni. Ruska birokracija, ki je nesreča za vso državo, je zatirala Poljake. In ta birokracija se tudi sedaj ustavlja reformam, ki bi omejile njeno nadoblast. V poljskem narodu je utrjeno prepričanje, da ravno birokracija neti nezadovoljnost in obup, mržno in sovraštvo med Rusi in Poljaki. To je njen namen, ker sicer bi doigrala svojo nesrečno vlogo.

Navzlic temu — pravi pisatelj — ruska birokracija nima vzroka, da bi nas sumničala in ovajala pri peterburški vladi, kakor so to delali zadnji čas ruski upravniki v Varšavi. Poročali so v Peterburg, da smo zakleti sovražniki Rusije, da se v deželi pripravlja krvava vstaja, ki hoče izrabiti sedanjo krizo ruske države.

To je povsem neresnično, namenoma zlagano. Poljaki ne mislijo na vstajo. Ako vidi ruska birokracija te strahove, ali ne pozna razmer ali pa namenoma poroča neresnico. Politično zrela in izkušena poljska inteligenca ne bode prišla za orožje, ker dobro vé, da z vstajo pahne le svojo do-

movino v nesrečo in pogubo. Tudi meščanstvo in kmečko prebivalstvo bomo pomirili, ker za nikogar ne pojdemo po kostanj v ogenj.

Ako ovaduhi trdijo, da se Poljaki veselimo ruskih porazov na bojišču, je to tudi laž. Nihče v Rusiji ni bil navdušen za sedanjo vojsko, tem manj seveda Poljaki. Toda naš narod je korekten. Naši vojaki se bijejo tako dobro kakor ruski, naši zdravniki so tako požrtvovalni kakor ruski. Armada, ki na bojišču prenaša res nadčloveške muke vsenaše simpatije. In te simpatije so tem večje, čim večje je trpljenje.

Priznamo pa, da bi končna zmaga ruskega orožja zadržala vse reforme, utrdila moč ruske birokracije ter podaljšala naše trpljenje. Ker pa ne želimo, da bi se rusko-poljsko vprašanje rešilo s silo in ker Rusi ne morejo porusiti Poljakov, kaj je posledica? Treba je iskati sprave in miru. Poljski narod je danes tako žilav in samozavesten, kakor pred 40 leti. Naša dežela ostane poljska, kakor je nebo višnjevo in trava zelena. Zato se tudi med Rusi množi število onih, ki priznavajo potrebo rusko-poljske sprave osobite z ozirom na velike dogodke na vzhodu. Rusi sami uvidevajo, da so reforme potrebne povsod, koder so zastarele, slabe, gnjile razmere. Moralno prerojenje je potrebno tudi ruskemu narodu, da se zagotovi zdrav napredek in razvoj v državi.

Iz Peterburga prihajajo poročila, da hoče vlada pričeti z reformami, ko dobi večje zaupanje do poljskega prebivalstva. Ravno nasprotno je potrebno. Mi Poljaki moramo dobiti zaupanje do ruske države, ker ruska država ima v rokah moč, s katero nam more vzeti, kar nam danes dovoli. Prepričati se moramo, da država noče naše nesreče, marveč le naš blagor in napredek. In to zaupanje nam more dati le ruska država.

Rusija naj posnema Avstrijo, ki si je pridobila svoje Poljake. Ako si Rusija pridobi zaupanje našega naroda, ima zanesljivejšega zaveznika, nego ga je kdaj imela. Ruska država naj se prepriča, da mi Poljaki nočemo samomora, in v tem prepričanju naj tudi dela. Treba je bilo ravno sedaj jasno povedati to resnico, ki naj razprši nezaupnost in prepriči nove napake.

Rusko-japonska vojska.

Pomorska bitka. — Rusi izgubili šest ladij? — Ali je to res že ruski poraz?

Včeraj popoldne smo naznanili po Ljubljani poročila našega dunajskega poročevalca o veliki pomorski bitki v Korejski cesti. Bitke je bilo pričakovati, ko so prišla poročila, da so Rusi v Korejski cesti pri Cušimi, ker od Toga se pač ni moglo pričakovati, da bo pustil motiti Ojameve zveze z domovino. Neprenehoma so včeraj hodila vprašanja na naše uredništvo o izidu bitke, in okoli pol osme ure zvečer smo res že dobili poročila, da angleška in ameriška poročila govoré o ruskem porazu.

Neko pariško poročilo govori o ruski zmagi, a navaja datum bitke 22. t. m., to pa nikakor ni bitka, ki se je bila predvčerajšnjim in je morda le praska opazovalnih ladij, o kateri se je pretekli teden toliko govorilo.

Edino poročilo iz Peterburga, a še to iz japonskega vira, govori, da je bil v boju le velik del ruskega baltiškega brodovja, izključeno torej ni, da ima drugi del, ako je to poročilo resnično, važno nalogo presenetiti sovražnika na drug način in morda

poseči vmes tako odločilno, da se sreča nagne na rusko stran.

Križarka „Vladimir“, o kateri se govori, da je potopljena je bila le pomožna križarica. Taladja je bila 26. t. m. v Sangaju s pomožnimi križarkami „Voronež“, „Jaroslav“, „Livonija“, „Meteor“ in „Kuronija“, ki jih je Rusija večinoma kupila od nemških parobrodskih družb in armirala s topovi. Mogoče je bila torej bitka le z rusko prednjo eskadro, kateri sledi glavna sila baltiškega brodovja. Reuterjevo poročilo v soboto pravi, da je rusko brodovje prišlo v korejsko cesto v dveh oddelkih.

Mogoče je pa sicer tudi, da so te slabše ladje imele namen preotiti Japonce, da jih je Roždestvenski takorekoč žrtvoval in da je, ko je prišel skozi preliv Baši, po drugi ugodnejši poti plul dalje in se ni obrnil proti Korejski cesti, kjer je vsekakor opravičeno lahko že naprej pričakoval napada. Japonski list „Asahi“ se je sam izrazil, da bo morda Roždestvenski te ladje nalašč pustil zadaj, ker so premalo hitre. Celo v Tokiu nekateri v soboto nikakor niso hoteli verovati, da bi celo rusko brodovje bilo res v Korejski cesti, ampak so dotični bili mnenja, da Roždestvenski hoče hitro priti z glavno močjo v Tihi ocean, dočim bo slabejši del — katterega je Roždestvenski poslal proti Saddleskim otokom — poizkušal Japonce zaplesti v boj in tako priboriti za ostalo rusko brodovje proste pot.

Ta ugibanja so seveda morda le prazno upanje, ker neko poročilo govori, da so ladje iz Sangaja „pravočasno dohitele ostalo rusko brodovje.“ Vsekakor je upoštevati poročilo iz Londona, katero smo dobili v soboto po zaključku lista in ki slove:

London, 27. maja. V vzhodnokitajskem morju nahajajoče se ruske ladje (pred Sangajem in pri otokih Saddles) je smatrati za predstražo brodovja Roždestvenskega, ki mu tik za njim sledi in zavarovano z meglo, vozi po eni ali drugi poti proti Vladivostoku. Roždestvenski ima dovolj premoga, da pripelje brodovje v Vladivostok, najsi vozi po daljši ali krajši poti. Opozorjamo tudi na poročila, da je Roždestvenski svoje brodovje razdelil.

Do opoldne smo imeli pred seboj le poročila, ki govore, da so Rusi izgubili pet ali šest ladij. Uradnih poročil do opoldne ni bilo niti iz Peterburga niti iz Tokia.

Pričakovati je, da Rusi tudi niso streljali s krompirjem in da so tudi zadali Japoncem znatnih poškodb. Če so japonske izgube vsaj tolike, kakor ruske, tedaj bi lahko govorili prej o japonskem porazu nego o ruskem. Seve, če je bil boj s pomožnimi križarkami, take ladje niso mogle povzročiti Japoncem posebne velike škode.

Pričakujemo torej še nadaljnih poročil z upanjem, da se vojna sreča vendar ni še popolnoma odvrnila od Rusov.

Brzjavke, katere smo do opoldne prejeli se glase:

Dunaj, 28. maja ob 1/6. uri zvečer. Uradno rusko poročilo naznanja, da se v Korejski cesti vrši velika pomorska bitka.

Peterburg, 28. maja. Iz Čifua je prišlo ob 12. uri 40 minut ponoči poročilo dopisnika peterburške brzjavne agenture, da je jap. konzul dobil zasebne vesti, da je velik del ruskega baltiškega brodovja srečal včeraj zvečer v Korejski cesti japonsko brodovje. Razvila se je bitka.

Rim, 28. maja. „Tribuna“ v posebni izdaji priobčuje brzjavko iz Tiencina došlo ob 5. uri 30 minut, v kateri trdi, da so si Japonci v Cušima cesti priborili znatno zmago. Štiri ruske ladje so baje potopljene, več drugih več ali manj poškodovanih.

Lahko se smatra, da je brodovje Roždestvenskega izgubljeno?

Pariz, 28. maja. Tukajšnji listi trdijo, da so v pomorski bitki zmagali Rusi. Poročila imajo iz Peterburga. Ta poročila pravijo, da so Rusi 22. t. m. v Korejski cesti srečali japonsko brodovje in da so Japonci v tem boju podlegli. Japoncem da se je več ladij poškodovalo ter da je Japoncem pomagala le megla, da so se mogli umakniti. Roždestvenski je razdelil, ko se je bližal Formozu, svoje brodovje, da je brodovju olajšal preskrbovanje s premogom. Lažje ladje so prišle v Sangaj ter so potem še pravočasno dohitele ostalo brodovje. Da Japonci popolnoma molče osvojili operacijah na morju, se smatra za Ruse ugodno.

London, 29. maja. Tukajšnji listi so dobili poročila, da je predvčerajšnjim zadivjala v Korejski cesti silna pomorska bitka. Situacija je za Ruse obupna. Roždestvenski je od japonskih ladij obkoljen. Togo japonskih vođa doslej sploh ni zapustil; šele ko je dobil poročilo, da se pelje Roždestvenski v Korejsko cesto, je zapustil Moji in hitel ruskemu brodovju nasproti. Skoro je prihitel tudi Kamimura s svojimi križarkami iz Tihega oceana in zaprl Rusom povratek. Japonci so v megli, ki je pospeševala njihove operacije, napravili jako uspešne torpedne napade. Ruska križarka „Vladimir“ je potopljena. Bitka traja še.

London, 29. maja. O pomorski bitki se širijo najrazličnejše vesti. Ameriška poročila trdijo, da so bili v pomorski bitki Rusi poraženi in da so izgubili pet ladij. Dalje trdijo, da so Japonci potisnili rusko brodovje v Rumeno morje in da je nevarnost, da pride rusko brodovje med ogenj portarturskih topov in japonskega brodovja. Tudi če bi bil Togo poražen, bi bil Roždestvenski — takega mnenja so angleški mornariški krogi — težko prišel brez velikih izgub skozi Korejsko cesto, ker so v njej položili Japonci brezštevno min.

Washington, 29. maja. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča: Ameriški konzul v Nagasakiju je brzojavil državnemu uradu, da so Japonci v Korejski morski cesti potopili enorusko oklopnico, štiri druge ruske bojne ladje in enorusko delavniško ladjo.

Roždestvenskij potopil ameriški parnik.

Tokio. Roždestvenski je 21. maja pri Formosi potopil neki ameriški parnik, katerega ime ni znano. Moštvo se je rešilo.

Ruske križarke pred Nagasakijem.

London, 27. maja. „Daily Express“ poroča: Angleški parnik, ki nosi japonsko pošto, je videl v četrtek ob 5 uri 30 min. popoldne dve veliki ruski križarki, ki sta pluli proti vzhodu ter sta prepluli že tretjino pota proti Nagasakiju.

Nakup argentinskih ladij se taji.

Sofija, 28. maja. Kompetentni krogi proglašajo za neresnično poročilo milanškega „Corriere della Sera“, da je Bolgarija proti nagradi 5 milijonov rubljev kupila na ruski račun 4 moderne oklopnice in 3 velike torpedovke, ki naj bi pod bolgarsko zastavo plule proti Novi Gvineji, kjer bi sprejele 200 mornarjev.

Hunhuži na delu.

Peterburg, 28. maja. „Nov. Vrem.“ poroča iz Gunčulina: Sedaj ni nobene dvojbe več, da se znatne hunhuške tolpe koncentrujejo na mongolski meji. Hunhuži vzemirjajo ruske čete in motijo dovoz živeža. Na fronti je vse mirno. Ruski proizvedovalci poročajo, da Japonci svoje utrdbe na fronti nenavadno močno utrjujejo.

ševni nivoju vsakdanjih politikonov naših dni, naj služi poslednjim! V tem znamenju se je vršila imenovana dopolnilna volitev. Nekaj volilcev, samih uradnikov, se je dogovorilo o kandidatih, ki so popolnoma neodvisni, ter jih priporočilo volilcem I. razreda. Kandidati so bili določeni sami taki, ki so popolnoma neodvisni od občine in strankarstva, edino, kar se je od njih zahtevalo, je skrb za redno gospodarstvo v občini. S tem programom se je skladal med drugimi tudi g. Jos. Vitouš, c. kr. žgalniški oskrbnik, ki je bil določen za odbornika, kakor tudi namestniki. Nemarni liberalci so takoj zavpili: Glejte jih, klerikalce! Bali so se kontrole, ki so jo doslej res izvrševali doma lega le pristaši katoliško-narodne stranke, sedaj pa bi si gospodarstvo radi pogledali od blizu tudi drugi možje. A so jih tako razvpili za „klerikalce“. Pa vse eno ni nič pomagalo. Li-

Časnikarska sleparija. So-
tolti „Narod“ je priobčil kot prvo „brzo-
avno poročilo“ neko „brzojavko“ iz Trsta,
kateri pripoveduje, kako vkljub „sloves-
nim prisegam udeležnikov“ izdajejo tajnosti
kofovskega posvetovanja glede slovanskega
ogoslужja, in on, „Narod“, je izvedel iz
olonjskega „Resto del Carlino“, da je na-
tal med škofi najstroži razpor, da so se
koraj stepili, da se je šum slišal iz dvo-
ne kongregacij na dvorišče sv. Damaza
d. To je navadna čifutska rasa, ki smo jo
i brali v tržaškem „Piccolo“, a se nam je
dela tako malovredna, da je niti omeniti
smo hoteli. Italijani pošiljajo namenoma
ke vesti med svet, ker hočejo na-

rediti razburjenje. Italijani hočejo, da bi se avstrijska diplomacija postavila na njihovo stran in zato pišejo v tem smislu. To je torej časnikarski manever nasprotnikov slovanskega bogoslužja ob Adriji, in sramotno je za „Narod“, da se jim sam nudi za pomagača. Pri vsem tem vprašanju se gre za rešitev slovanskega bogoslužja v onih krajih, kjer je do zadnjih trideset let obstajalo. Hrvaški učenjaki so zbrali ves material in ga predložili Rimu. Hrvaški škofje hočejo obravnavati vso stvar kot notranjo cerkveno zadevo in na ta način rešiti slovansko bogoslužje. Italijani pa zdaj s časnikarskimi lažmi to podirajo in hočejo ustvariti politično afero, da bi se potem avstrijska diplomacija zopet vrgla vmes in nastopila proti Slovanom. Imenovani „Resto del Carlino“ je navaden „revolverski žurnal“, ki fabricira take časnikarske „race“. „Narod“ pa je one brzojavke tudi sam v Ljubljani fabriciral iz dnevnih vesti tržaškega „Piccolo“. In pri tem je lagal še bolj, kakor „Piccolo“. Mi smo že naprej opozorili na to, da bodo Italijani delovali z lažmi; kakor se vidi, je „Narod“ pripravljen, vse take laži ponatisniti in še pomnožiti z brzojavkami lastne fabrikacije.

G. Ivan Vrhovnik objavlja v „Danici“ po vzorcu hrvaške spomenice sestavljen poziv na ljubljanskega škofa, naj doseže, da bo „ves slovenski narod“ dobil privilegij staroslovske službe božje in da se „upelje po vsej ljubljanski škofiji, koder bivajo Slovenci“. Kaj bo rekel k temu g. Ivan Hribar, ki se ne upa odpraviti na magistratu niti v lastnem magistratnem področju, napravljenih dvojezičnih napisov?

Vojaki — tatovi. Trst. Danes jutraj ob 4. so zaprli nekega Ludvika Gersicha, ker je kupil od dveh infanterijskih vojakov dve vreči ovsa za 12 kron. Gersich je na policijskem komisariatu izjavil, da je že večkrat kupil od vojakov oves, pa da mu ni nikoli prišlo na misel, da je to ukradeno blago. Gersicha so spustili, zaprli so pa dva vojaka 97. pehotnega polka, ki sta prodajala oves, Viloseviča in Valaseviča in jih izročili vojaškemu sodišču.

Umor radi šale. Jožef Grum iz Spodnje Kašlja in zidarski pomočnik Jakob Brglez sta se v gostilni Franca Anžiča za šalo metala. Ko je Grum Brgleza vrgel, je to Brgleza tako razjezilo, da je zasedil Grumu kuhinjski nož v trebuh Grum je umrl.

Državnozborna volitev v mariborskem mest. okraju se bo vršila dne 5. julija.

Pokopali so v Ptuj v pokopalnem okrajnem tajniku g. Jožefa Skubicu.

Smrt zaradi avtomobila. V soboto se je ubila 8letna Franciška Ješa iz Brodev pri Skofji Loki. Sla je pod streho, kar pridirja avtomobil mimo, in otrok teče k lini gledat, deska se vplomi, otrok pa pade z visokine na cesto in se ubije.

Nameni drž. železniške uprave. Drž. železnica namerava baje na novi progi od Trsta do Opčine napraviti nemško italijanske napise, od Opčine do Gorice nemško italijansko slovenske od Gorice do Jesenic nemško slovenske in v Rožni dolini samonemške. To je vendar očiten atentat na to popolnoma slovensko ozemlje. Občine s protesti na noge! Treba bo odločnega odpora.

Iz Tržiča. Nepopolno bi bilo slaviti Schillerja in šulferanjsko, ko bi se ne bilo vršilo tudi med tržičskimi Nemci. Ko bi nas vprašali po številu „rajhovcev“, bi vam morali odgovoriti, da pri nas ne pridejo niti v poštev. Le včasih se — s pomočjo drugih Nemcev — spomnijo na rešitev nemštva na Kranjskem in tedaj zaorije navdušeni — a obupni — heilklici, seveda le med štirimi stenami. Kot slavnostni govornik je nastopil tudi prof. dr. Binder iz Ljubljane Glavni voditelj nemškega življa in navadno glavni proizvajalec programa pa je učitelj Miklitsch (?), kateremu se menda sanja, da še kdaj zasede ravnateljski stolec tržičske ljudske šole, ki seveda ni šulferanjska. Zato opozarjamo merodajne faktorje, da o pravem času še poskrbe, da se ozdravi te bolezn in da ga mine veselje v Tržiču vcepljati morda našim otrokom nemškega duha.

Kako se voli na Hrvaškem. Iz Zagreba poročajo: V volitvi v

petrinjskem okraju se poroča, da je bila zaključena sedem minut pred poludnevom, ko je vladni komisar videl, da ima vladni kandidat Budisavljevič dva glasova večine. Za Potočnjaka je hotelo glasovati še več volivcev Budisavljevič pravi, da bo odstopil, če se to poročilo izkaže kot resnično.

Umrl je v Radoljici v noči od 26. na 27. maja g. Janez Bulovec, oče preč. g. Mihaela Bulovca in c. kr. adjunkta g. Antona Bulovca. Blagemu možu blag spomin. — N. v. m. p.

Grozna nesreča vsled neprevидnosti. — 23 letni zidar Alojzij Grapulin iz St. Petra je hotel sčistiti revolver svojega brata, ne da bi se poprej natančno prepričal, je-li revolver povsem prazen. Ko ga je namazal in sčistil, začel je s petelinčkom vrteti oni del revolverja, v kateri se devajo patrone, objednem pa je z desnim očesom gledal skozi cev, da se prepriča; je-li popolnoma čista. V tem pa poči strel in hkratu je bila krogla v Grapulinovem očesu, katero mu je strašno razmesarila.

Ogenj na Hrušici. Včeraj zvečer sta zgoreli na Hrušici pri Jesenicah dve lopi, v katerih stanujejo delavci pri zgradbi karavanskega predora.

Iz Radoljice. Radoljiški notar g. Alfred Rudesch je šel na večtedenski dopust. — Umrla je v Radoljici gospa Katarina Dernač, rojena Dežman, soproga tesarskega mojstra in posestnika g. Ivana Dernača, v starosti 36 let.

Görz — Gorizia! Take bo ime novi postaji na drž. kolodvoru v Gorici. Tudi vsi ostali napisi bodo laški! — In to se zgodi takorekoč na slovenski zemlji tik Solkana, — v mestu, ki je kmalu že po večini slovensko ter je središče docela slovenskega ozemlja, je glavno mesto dežele, ki je dve tretjini slovenska! Tak škandal se pripravljajo! Takega zasramovanja Slovenci ne bomo mirno trpeli!

Ljubeznjiv tat. Dne 26 t. m. je prišel neki neznanec k neki dami v Kranju prodajati čistilni prašek. Ker dama ni imela drobiža, je dala neznanec zlat za 20 K, o katerem ji je prodajalec rekel, da ga gre menjat v bližnjo gostilno. Dama je pa na tujevo ljubeznivost zamačevala, ker se je odpeljal z zlatom proti Ljubljani. Toraj pozor pred takimi prodajalci čistilnega praška!

Pobegnil je z Dunaja 29letni samski trgovec z usnjem Jožef Hoffman, potem, ko je napravil 20.000 K dolga. Sedaj ga zasledujejo oblasti.

Poneveril je v Stuttgartu sodnijski pomožni uradnik Maks Schäfer 9000 mark eraričnega denarja in pobegnil.

Pisateljsko podporno društvo v Ljubljani nam poroča, da po svoji moči in dolžnosti podpira pisatelja g. Miklavca-Podravskega.

Španske sleparje, ki so pošiljali po svetu razna pisma o „zakladih“, je aretirala policija v Madridu. Imeli so urejen popoln „urad“, ki je pošiljal pisma po celem svetu.

V stalni pokoj je stopil gosp. Franc Furlani, c. kr. višji poštni kontrolor, rodom iz Prvačine. Naselil se je stalno v Gorici. Gosp. Furlani je služboval veliko let v Gorici. 9 let je bil v Aleksandriji; med znanim masakrom je sam vodil tamošnje avstrijsko pošto, enako med bombardementom Angležev. Zadnja leta je bil v Carigradu na tamošnji c. kr. avstrijski poslaniški pošti. Tudi tam je preživel grozne masake Armencev.

Napad na novomeškega prošta. V nekaterih listih je bilo čitati, da je iz zapora odpuščen poslovođa iz Jame Franc Novak napadel mil. novomeškega prošta. Sedaj se poroča, da je pijani Novak vrgel le svoj jopič na prošta, ki ga je svaril, ko je Novak preganjal neke otroke. Novak je vpil: „Sveti Martin je dal beraču pol jopiča, jaz ti pa dam celega.“ Jopič je zbil g. proštu cilinder z glave, drugega napada pa ni bilo.

V Mandžurijo je odšel srbski častnik g. Ilija Konjevič, katerega brat deluje v „Katoliški tiskarni“.

Iz blejskega kota. Ohra — nimo Bled slovenski! Tuje silno radi prihajajo na Bled, pa tudi kupujejo vile zlasti Nemci. Slovenski posestniki vil glejte, da ne bo Bled pred časom po vaši krivdi pal v žrelo nemškemu molohu. Se nekaj večjih posestev naj pride v nemške roke, pa sta I in II. razred izgubljena za Slovence. Nikar še bolj ne razkosajmo slovenskih moči kot so že. — Kje je podružnica sv. Cirila in Metoda? G. predsednik, kam ste jo deli spat? Pokličite jo, morda se zbudi; dovolj dolgo je spala v vašem zavetju — Ljudje se pritožujejo že dalje časa po vsej okolič od Radoljice prav do zadnje koč v Bohinju, da jim menda neki uradni sluga iz Radoljice ne nosi samo uradnih spisov in opominov ampak obenem tudi usiljuje svoj raztrgani liberalizem. Mislimo, da velja tudi za uradne sluga, kar

velja za c. kr. urade, da so namreč nepristranski. Poizvedeli bomo še natančneje o tem, potem pa storili, kar je naša dolžnost, čeprav bo možu morda vroče pri našem delu.

Izgubljena je bila 24. t. m. kollesna veriga na cesti od Mojstrane do blejske Dobrave. Pošten najditelj naj bi jo za primerno odškodnino oddal na Savi v trgovini pri Arhu ali pa na Dobravi pri Korošcu.

Veselico v Preski priredi tamošnje izobraževalno društvo v nedeljo, dne 4. junija. Spored: 1. Salezijanska godba. 2. Petje mešanega zbora. 3. Igra „Novi zvon na Krtini ali srečna sprava“. Veselica se vrši pred župniščem, začetak ob 3. uri. Vstopnina: Sedeži 1 krono, druge in tretje vrste 70 vin., stojišča 30 v. Ako bi bilo slabo vreme, bo veselica dne 18. junija.

Umrla je v Kranju 11letna hčerka g. Mavrila Mayerja Hinka Mayer. — Naše sožalje!

Ljubljanske novice.

Ij Napad na ugašalca luči. Ko je danes po polnoči ugašoval po Resijevi cesti mestni delavec luči, se mu je približal Henrik Schwingshackl in ga pričel psovati. Delavec si pa tega ni dopustil in vnel se je med njima pretep. Na vpitje so prihтели iz Anzlinove gostilne še drugi gostje, nakar se je pričel pravcati pretep. Schwingshackl in železničar Schwarz sta bila okoli z drogom, ki sta ga vzela ugašalca luči. — Tepež je trajal pol ure, ženske so pa vpile in klicale policijo na pomoč tako dolgo, da je prišel policijski stražnik. Vmešavali so se tudi vojaki 27 pešpolka, ki so hoteli aretacijo preprečiti. Neki vojak se je izrazil: „Ko bi se kaj takega zgodilo v Gradcu, bi stražnik ne ostal živ.“ Več oseb je lahko poškodovanih. — To so lepe razmere. Nemci napadajo Slovenca, vršečega svojo službo in ga skoro ubijejo! Krivci naj se strogo kaznujejo.

Ij Ljubljanska ljudska kuhinja ima jutri ob 6 uri zvečer svoj občni zbor.

Ij Mestna policija je rastavila v oknu magistratne stražnice dve sliki. Ena predstavlja iz Reke pobeglega dijaka Maksa Schulza, ena pa truplo nekega v Trstu naglo umrlega moškega, katerega identitete še niso dognali. Kdor bi vedel kake podatke, naj se oglasi na policiji.

Ij V prepiru je v soboto zvečer udaril z nekim železom po glavi delavec v predilnici Tomaža Tekavca sodelavec Martin Šumi in ga poškodoval.

Ij Ogenj v dimniku. Včeraj popoldne so se vnele saje v dimniku hiše na Emonski cesti št. 4. Oddelek požarne brambe je ogenj takoj pogasil.

Ij Izkaz posredovalnega odseka slovenskega trgovskega društva „Merkur“. Isče se: 3 pomočniki špecerijske stroke za Ljubljano, 1 pomočnik špecerijske stroke za deželo 2 pomočnika manufakturne stroke za Ljubljano, 1 pomočnik špec. in želez. stroke za deželo, 3 pomočniki mešane stroke za deželo, 1 potnik špecer. stroke za Ljubljano, 3 učenci za Ljubljano, 3 učenci za deželo, 1 učenka za deželo. Službe išče: 8 pomočnikov špec. stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 13 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik špecerijske in želez stroke, 2 kontorista, 2 konteristinje, 1 blagajničarka.

Ij Prihodnja javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski kleti bo v sredo, dne 31. t. m., od 7. do 9. ure zvečer.

Ij Novo skladišče za tovore zgradi juž. železnica.

Ij Izgubila je zasebnica Marija Lužarjeva srebrno žensko uro vredno 24 K — Prodajalka Amalija Zdovšek je izgubila tula uro z verižico, vredno 8 K. — Neka kuharica je pa izgubila dva bankova po 10 kron.

Koroške novice.

Novi celovski župan. Celovec ima novega celovskega župana, ki je bil štiri najst let celovski župan, ni več župan. Za župana je izvoljen obč. svetnik in podžupan S u p p a n z 22 glasovi, 4 glasove je dobil Neuner. Suppan, v katerega žilah teče slovenska kri, je v svoji zahvali poudarjal, da Celovec mora ostati „ein Bollwerk des Deutschtums“. Končno so propadlega bivšega župana Neunerja izvolili za častnega občana.

Ženski vestnik.

ž Čemu hodijo pariške dame v gledališče? Nekaj francoskih književnikov in umetnikov je obravnavalo vprašanje, kako urediti v pariških gledališčih presledke med aktri. Ti odmor postajajo namreč vedno večji in to na škodo igran. Če so odmor

predolgi, se v gledalčevi duši zgubi ves vtis prejšnjega dejanja in igra nima tistega uspeha, ki bi ga morala imeti v dosegu svojega namena. Pariški „Figaro“ pa objavlja na to nek pogovor pariških dam iz najvišjih krogov, ki se potegujejo za dolge odmore in protestirajo proti nameri, skrajšati jih. Pogovor slove: „Da, draga, povsod govorijo o tem, da bodo odpravili odmore.“ „Ni mogoče, mar hočejo uničiti gledališče?“ „Tudi jaz sem tega mnenja. Kaj bomo počele, če ne bomo mogle med odmori pohajati druga k drugi in se razgovarjati? Bomo-li vse večere sedale cel čas v ložah?“ „Gotovo, to bi nas utoorilo.“ „Čemu neki povprašujejo o obisku gledališča zgolj ravnatelj gledališča in kritike? Nas naj bi vprašali, čemu se hodi v gledališče!“ „Da, čemu hodimo v gledališče?“ „Zato da se zberemo.“ „Da se pokažemo v svojih toaletah.“ „Da si ogledamo toalete drugih.“ „Da se pomenjukujemo.“ „S kratka — zaradi odmorov.“ „Medtem ko igravo igralci, izginja vsled efekta igre naša oseba. Mi nismo več samosvoje. Poslušati eno igro to se pravi: za en čas sam sebi zamreti. Igra nas razburi in nas sili, da mislimo in čutimo z osebami igre, me izginjamo pri tem. To je za nas nekako poniževalno.“ „Sedaj pa pride odmor, dvorana zopet zažari v bleščeči luči, obrazi se oživijo, v ložah čuješ šum oblek. Vsak gledalec je zopet stopil v ospredje, sedaj šele se oddahne in postane središče vsega. In to zabavo nam hočejo odvzeti!“

Razne stvari.

Najnovejše.

Izrek Maksima Gorkega. „Človek potrebuje za življenje solnca, vode, zraka in kmeta.“

Bolgarsko sobranje je sklicano na 18. junija v izredno zasedanje. Ustanovili so tudi stalni vojni svet, v katerem so štirje generali.

Mestu Draždane zapustil je tajni komercialski svetnik Eschebach 8.000.000 mark.

Strašni prizor v cirkusu. Iz Londona poročajo: V Bakewellu je v cirkusu med predstavo eden slonov napadel svojega vodjo in mu zadal strašne rane. Drugi slon je odtrgal svojega tovariša proč od njegove žrtve. Med slonom se je razvil strahovit boj. Slona sta demolirala ves cirkus in sta prihitela ravnatelja težko ranila. Mnogi je bežala, a streha se je podrla in zagrebla pod seboj velik del množice. Došlo vojaštvo je ustrelilo besna slona.

Gimnazijec morilec. V Belgradu je ustrelil 17 let stari gimnazijec Lazar Rašović 17letno gimnazijko Vasiljo Jovanović. Hotel je ustreliti tudi sebe, a strel ga ni zadel. Vsled razburjenja se je dijak nezavesten zgrudil.

Velika sokolska slavnost bo v Binkoštih v dunajskem Pratru povodom 10letnice zveze češkega sokolstva na Dunaju. Oblast je dovolila slavnost pod pogojem, da se „Sokol“ šele v Pratru preoblečejo v sokolsko opravo.

Španski kralj pride v London 5. junija. Sedaj je v Parizu.

Umira bivši španski ministrski predsednik Silvela.

Stavka v Baracalu in Bilbao na Španskem je končana.

Bivši rusinski državni poslanec Taniaczkievicz je baje poneveril 40.000 kron iz neke dobrodelne loterije.

Mrličeva obtožba. Dne 15. t. m. se je ustrelil na Dunaju desetinik Karol W. od 84. pešpolka vsled žaljene časti, ker je bil dan poprej degradiran. Stariši njegovi bodo zahtevali, naj se slučaj strogo preišče. Samomerilec je napisal pred samomerom na stariše pismo, ki slove: Dan poštnega pečata, 15. maja 1905. Ljubljani stariši! Ko dobite to pismo, me že lahko smatrate za mrtvega. Stotnik E... in nadporočnik W... , ki je bil tudi poveljnik moje stotnije, sta me gnala v smrt. Sedaj pa pišem na Vas, dragi stariši, zadnjo prošnjo, da pričnete najnatančnejšo preiskavo; kajti kakor so delali z menoj, bi moral človek že zavreči vero ter obupati nad pravico. Stori sem vse, da se izogam poginu, toda svoje pravice nisem dobil nikjer. Stori sem zadnjo pot, ki ostaja še vojak, ako se mu je zgodila krivica, pomladansko nadziranje, toda tudi tu nisem dobil pravice. General sam mi je dejal: „S pritožbo nikdar ne opravite ničesar.“ Kaj naj torej stori tak revež? Da me je nadporočnik W... januarja meseca po krivici kaznoval, da je nadalje meseca marca napisal o meni službeni list, ki temelji na neresnici, to prisegam pri Bogu. Ravno tako o stotniku E... V kazni, ki mi jo je prisodil v marcu, je zapisal: „Vkljub opetovanemu opominjanju“, vendar pa me ni poprej opominjal niti enkrat. In ravno zadnja kazni, ki me je spravila v pogubo, dokazuje krivico v tem, da me je vzel k raportu, a ne kaznoval. Cez nekaj dni pa,

ko je bilo nadziranje končano, me je zopet peklal k raportu zaradi istega prestopka ter me naznanil. Glede zadnje točke lahko vprašate četovodjo L. . . Tudi to prisegam pri Bogu. To vse pa sem skrival pred Vami, ker nisem mislil, da bo tako daleč prišlo in Vam, ljubljeni stariši, nisem hotel napravljati nepotrebnih skrbi; toda bilo bi boljše, ko bi ne bil zamolčal, kajti z Vašo pomočjo bi bil vendar dosegel svojo pravico. Name-raval sem že tega . . . V . . . ustreliti v njegovem stanovanju, toda ker sem bil transferiran v Krems, nisem imel več dovolj časa, sicer bi mi ne bil ušel. Zahvaljujem se Vam, srčno ljubljeni stariši, zadnjikrat za vse, kar ste storili zame, bili ste mi dobri stariši, posebno moja nepozabna mati — in Vas prosim odpuščanja za moj čin, toda tega ne morem prenesti, ker sem že poldrugo leto pedčastnik, a se me zadnji čas taki . . . take pritiskali. Poljubljam Vas v duhu, Vaš nesrečni sin Karol.“

Nemški pesnik Schiller: Kako so nekdanj postopali z njim ni kako sedaj zlorabljaajo njegov spomin!

Te dni so slavili Nemci svojega pesnika Schillerja na vse možne načine in so tudi Nenemcem, posebno po šolah v Avstriji, usiljevali svoj praznik. Toda, kaj pomaga to, če se to godi šele po smrti in sicer čez poldrugo stoletje. — Schiller je imel v svojem življenju polno bridkih urin ko je umiral se je jokaje oziral na svoje štiri nepreskrbljene otroke, katerih zadnji je imel komaj par mesecev. Ne Goethe, ne vojvodski dvor, se ni brigal za Schillerjev pogreb. Ubožna vdova je morala gledati, da priredi pogreb kolikor je možno po ceni. Radi tega mu ni mogla kupiti lastnega groba. Dosegla je le toliko, seveda proti plačilu, da so ga pokopali v takozvanem obzidanem grobu v katerem je navadno šlo okrog 30 krst. Ponoči med 11. in 12. majem so nesli Schillerja lepo tiho k večnemu počitku in njegov spre-vod je štel celih 20 oseb! Brez vsake slavnosti so ga spustili v zadublo groblje, kjer je bilo že kakih deset na pol segnitih krst. Soproga njegova mu je dala napraviti, kakor je pozneje povedal mizar, čisto navadno najcenejšo rakev, niti ploščice z imenom mu ni preskrbel, ker je bila v denarni zadregi. V tem grobu je ležal veliki nemški pesnik celih 21 let. — Seveda so med tem časom spuščali vanje še vedno druge krste na one, ki so bile že na pol ali pa popolnoma se-gnjile. Le kadar je bilo grobje prenapol-njeno, so ga nekoliko pospravili; pobrali so strohnele dele krst in kosti ter jih prenesli v skupen greb na pokopališču. Ko so leta 1826. zopet hoteli pospravljati, se je spom-nil weimarski župan Karol Lebrecht Schwa-be, da je tam zakopan tudi Schiller in da bi torej tudi njegove kosti prenesli v na-vadno jame z drugimi vred. Ukrenil je po-trebno, da se velikemu pesniku vendar na-pravi posebna gomila. Ali sedaj je prišla težkoča, na katero nihče prej niti mislil ni. Iz gnjile plesnjevih ostankov groba so pri-nesli na dan 23 lobanj in mnogo kosti, ki so bile vse pomešane. — Katera je tedaj Schillerjeva glava in katere so njegove ko-sti? Ali je med temi glavami sploh katera prava? Sedaj so merili in primerjali razne glave in kosti po osteološki metodi, ka-kor so vedeli in znali ter konstruirali Schillerjev skelet (pregledaval ga je tudi Goethe). Ta nepopolni in nezanesljivi koste-njak so potem pokopali 16. decembra 1827. zjutraj zgodaj (5. in pol) v knežje grobje v Weimarju. To krsto kažejo še dandanes ka-kor Schillerjev grob. Pa tudi pri tem po-grebu ni bil prisoten Goethe; vendar pa se je dal zastopati po svojem sinu. Tako se je godilo nemškemu velikaniu Schillerju, katerega spomin in obletnico zlorabljaajo Nemci za svojo velenemško pro-pagando, kakor „Edelvolk“, napram „barbarom“ Sloven-cem! Vendar pa ti poslednji vedo vsaj toliko, kje počivajo kosti narodnih velikanov revnega in zatiranega naroda, ki dostikrat ni smel (če tudi bi bil hotel) izkazati zadnjo čast kakemu zaslužnemu možu, ker bi to bila — po mislih naših državnih uradnikov — provokacija.

Car Nikolaj I. in poveljnik straže. Car Nikolaj I. je prišel pozimi do sobe komandanta dvorne straže ter po-gledal skozi okno. Oficir je sedel na stolu ter spal. Car vstopi ter zagleda pred oficir-jem kos papirja, na katerem je bilo napi-sano: Stanovanje, hrana i. t. d. 2000 rubljev, obleka in zabave 2600 rubljev, dolg 3000 rubljev, pomoč materi 400 rubljev, vsega 8000 rubljev. Dehodki 4000 rubljev; deficit 4000 rubljev. Kdo ga plača? Car je podpisal pod vprašanje Nikolaj ter odšel. Drugi dan je dobil 4000 rubljev in carjevo pismo, da naj drugi spi, kadar ima čas za to, sicer pa naj služi verno carju in mater naj bolj podpira.

Nenavadna oporoka. Blizu Du-blina na Irskem je živel še pred kratkim bogat čudak, ki je svoja stara leta mirno preživel v domači svoji vasi. Nekega dne so našli vrata odprta in starca mrtvega se-deti v naslonjaču, medtem ko je njegov pes

ves izstradan čepel pri njegovih nogah. V svoji oporoki je določil stavec, da naj ne-gova dva milijona podeduje oni, ki ima to-liko moči, da lahko tri dni in tri noči pre-bije pri njegovem grobu stojč brez jedi, brez pijače in brez spanja. Spanec si sme pre-ganjati na ta način, da si dela kratek čas z igranjem na harmoniko. Akoravno so Ir-ci znani kot ljudje, ki zelo verujejo v strahove, vendar jih je že mnoge poizkušalo dobiti ena dva milijona, a doslej vsak brez uspeha. Največ se jih je že čez dva dni onemoglo zgrudilo na tla; enega, ki je vzdržal dva dni in pol, so morali prenesti v bolnišnico. Sled-njič je policija prepovedala vleči na harmo-niku ker se s tem kali nočni mir. Neki hrvaški list v Zagrebu je to vest predčeraš-njim priobčil. včeraj je pa prišel v uredništvo naznanit neki mladenic, da hoče odpotovati na Irsko, da si pribori dva milijona.

Tragična smrt. Pred nekoliko dnevi se je v Hatlerleighu na Angleškem govorilo, da je mlado umetnico Breton na rog^o nasadil bik in jo usmrtil. Ona je baje slikala naravo, a ne daleč od nje se je pasel divji bik. Toda kmalu se je pokazala resnica. Ogled je pokazal, da je umetnica postala žrtev zveri v človeški obliki. Njeno telo so našli minoli ponedeljek zjutraj na bregu reke s strašnimi ranami na licu in na glavi, tako da so izpočetka res verovali govorici o biku. Policija je pričela iskati zločinca, ki ga je tudi dobila v osebi ne-kega delavca. Mož se je takoj zapletel v protislovja in bilo je jasno, da je on izvršil zločin. Zaprl so ga v ječo, a čez malo ur je nadzornik opazil, da je jetnik mrtev. Da uide kazni, je toliko časa tolkel z glavo ob zid, da je izdihnil!

Poljsko pismo.

K r a k o v, 25. maja.

Z velikim veseljem pozdravlja poljsko ljudstvo carjev tolerančni ukaz. Pravzaprav ga izkušajo le bolj južni in vzhodni deli nekdanjega kraljestva; toda povsod se širi prepričanje, da se je izvršilo nekaj važnega, potrebnega in iskreno srčno zadovoljstvo združeno z resnično hvaležnostjo se vzbuja.

Car naj bi videl te ginjive prizore, ki se vrše med zedinjenimi Rusi. Dozdaj niso imeli ti reveži nobanih religioznih pravic. V razkolne cerkve niso marali hoditi; zato jih je vlada preganjala kot brezbožnike in verske nasprotnike. Skrivaj je sempatje prišel kak duhovnik iz Galicije, preoblečen za trgovca, ki je zbiral ponoči po gozdih uniate in jim tam maševal, pridigoval in cerkveno blagoslovil njihove zakone. Na tisoče so jih obsodili v pregnanstvo. Po carjevem razglasu se čutijo proste. Neka-teri poljski listi pišejo o tem, da stvar ni prav jasna; iz besedila dokazujejo, da prav-zaprav pripuščajo razglas, da smejo postati uniat katoličani latinskega obreda, da pa o dovoljenju uniatstva ni nič v njem. Bodi kar more: na tisoče svojemu verskemu prepričanju zvestih ljudi si oddihava in se veseli.

Katoliški škof Jaževski potuje ravno-kar po helmski pokrajini od fare do fare in povsod se na tisoče dozda versko pre-ganjanega ljudstva zgrinja za njim. Nihče ni mislil, da je toliko katoličanov po teh krajih. Do solz ginjeni oblegajo cerkve, prejemajo zakramente in hvalijo Boga Pra-voslavno duhovstvo je vse izven sebe. Ne vé, kaj bi storilo. Pisma in brzojavke pošiljajo gubernatorju v Lublin. Iz ene žup-nije je oddal pravoslavni župnik to-le brzo-javko: Čto djetat? Pravoslavnih ostalo je nas dvoje, ja i žena. (Kaj naj storim! Pra-voslavna sva ostala dva: jaz in žena.)

Lublinski gubernator je zadnji pone-deljek brzojavno ukazal škofu, naj gre v Varšavo, da bo zaslišan. Nemir bi bil pre-velik, ko bi se bilo to zgodilo. Škof je mor-al ostati pri ljudstvu. Odšel je v njegovem imenu grof Zamojski in je prepričal guber-natorja, da se vse vrši popolnoma v smislu carskega ukaza.

Pravoslavni so v več tisoč izvodih iz-dali poziv na ljudstvo, ki v njem napadajo Poljake in katoličanstvo, sklicujoč se v tem oziru zlasti na nauk o papeževi nezmožnosti. Ti pozivi pa prav nič ne izdajo. Zmago-slavni obisk škofov je le še sijajnejši vsled nasprotnega pritiska.

V Sojatu je priobčil znani Komarov članek, ki se v njem protivi reformam v Rusiji. Zelo zaničljivo piše o Poljaki, rekoč: Ko bi se dala ustava po vzorcu drugih držav, bi v kakem trenutju postal tudi Poljak in jud, in Armenci kot zastopnik ljudstva ne več gost, marveč ravnopraven gospodar cele Rusije. Tedaj preidejo ključki ruskega doma iz rok zastopnika vladajočega ljudstva, vladarja vseh Rusov, raznoverne in razno-rodne roke. Te roke pa niso stalne. Te roke odpro našim sovražnikom vrata v ruski dom. Te roke razkosajo Rusijo.

To je vendar nepojmljivo, kako meče člankar Poljake z judi itd. v en koš. Pol-jaki žele pač sebi toliko svobode, da se morejo samostojno razvijati kot kulturni narod. Edino, če se jim dá ta svoboda, se zajeze med njimi radikalne smeri in revolu-cijske stranke. To je popolnoma napačno

dokazovanje, ako se kdo zdaj med Poljaki sklicuje na revolucijsko gibanje. Misel po-mirjenja z Rusi, prepričanje, da svoboden razvoj poljske omike ni v nasprotju z rusko državo samo po sebi, se širi vedno bolj in upati je, da se krog nje kristalizuje vse značilnejše narodovo stremljenje. Prvi po-goj k temu je pa seveda odstranitev izjem-nega stanja, ki se v njem zatirajo najpri-mitivnejše narodove pravice.

Telefonska in brzojavna poročila.

Čifu, 29. maja. Glavna divizija bal-tiškega brodovja je bila 27. t. m. med ja-ponsko obale in otokom Čušimo.

Sangaj, 29. maja. Pri Čušimi so vi-deli 27. t. m. 5 ruskih oklopnih, 3 križarke in en rušilec torpedovk. Ruski prevozní parniki so dobili od kitajske vlade poziv, naj zapus'e Vuzun, čemur pa se niso od-zvali.

Pariz, 29. maja. „Information“ brzo-javlja, da je bil izid bitke poguben za Ruse in Japonce, ker imata obojda brodovji znatne poškodbe in izgube.

Washington, 29. maja. Potopljena ladja delavnica je bila pomožna križarka „Kamčatka“. O japonskih izgubah se ne ve ničesar, ker japonska cenzura vsa poročila o tem ustavi in prepreči.

Tokio, 29. maja. Tukaj vse molči o japonskih operacijah. — Danes popoldne je šele pričakovati poročil. Japonci ne dopuščajo časnikom, da rabijo kabele in brzojav.

London, 29. maja. Oficijskih japon-skih poročil še vedno ni. Tudi privatna poročila še nič ne poročajo o podrobnostih. Iz tega se da sklepati, da se je že več ted-nov pričakovana pomorska bitka med To-gom in Roždestvenskim v soboto vršila in da so bili Japonci zopet, kakor pri vseh dosedanjih odločilnih operacijah zmagonosni ter da je Roždestvenski poražen. Krasno baltiško brodovje, ponos Rusije, je razpr-šeno ali pa uničeno. Rusko upanje, da se bo z bitko položaj na bojišču obrnil, se je zopet izjalevilo. Rusija plaka ob novi ne-sreči.

Washington, 29. maja. Po tukajš-njih informacijah so bili v Korejski cesti potopljene ladje: linijski ladji: „Orel“ in „Borodino“, dalje so se potopile ruske križarke in ena delavniška ladja. („Borodino“ je imel 13.700 ton in 18 vozlov; v morje spuščen 1902. „Orel“ je imel 13.700 ton in 18 vozlov; v morje spuščen 1901. Obe novi oklopnici prve vrste. Ur.)

London, 29. maja. Preko Sangaja prihaja pekiško poročilo, da je bilo bal-tiško brodovje pri Čušimi poraženo in da je pobegnilo proti severu. Stiri velike ruske ladje so se potopile. Grom topov se je sli-šal preko Vusuna. Čuje se, da se je rusko baltiško brodovje razpršilo na tri dele ter da je en del se poizkušal rešiti skozi Ko-rejsko cesto, drugi skozi Cungari cesto in tretji skozi cesto La Perouse.

Tokio, 29. maja. (Prvo uradno poro-čilo ob pol 3. uri.) Brodovje Roždest-vensk ega je večinoma uničeno. Dva najstrus. voj. lađij se je potopilo, deloma so jih Japonci ugrabili. Po-topljena sta še dva ruska transportna par-nika ter dva ruska torpedna lovca.

Dunaj, 29. maja. Iz Šangaja je prišla vest, da se je pomorske bitke udeleževalo tudi vladivostoško brodovje. Druge vesti trdijo, da so te vesti izmišljene.

Peterburg, 29. maja. Tu o pomor-ski bitki še ni nič priobčenega. Po mestu vlada silno razburjenje. Admiraliteta tolaži ljudi, češ, da so vesti o potopljenih ladjah skoro nemogoče. Po mestu se pa govori, da so potopljene tri križarke, da je tudi mnogo drugih ruskih lađij poškodovanih ter da so tudi Japonci imeli velike izgube.

Washington, 29. maja. Drž. urad je dobil obvestilo, da je velika ruska ladja „Borodino“ res potopljena.

London, 29. maja. Japonska je za-htevala od Kitajske, naj ruske ladje v Sangaju takoj razoroži ter da transpotne parnike v Vuzunu prepusti usodi.

London, 29. maja. V Vusunu se gode važni dogodki. Ruski transportni pa-niki se ne zmenijo za kitajsko povelje, naj odplovejo. Neki list prinaša poročilo, da so

včeraj japonske bojne ladje prišle pred Vusun ter so napadle ruske ladje. Ali je ta vest resnična, se ne ve, ker je ne omen-jajo niti poročila iz Tokia niti druga po-ročila.

London, 29. maja. Iz Cintava se po-roča, da se boja v Korejski cesti ni vdele-ževalo vse rusko brodovje, vse počasnejše ladje so plule okolu Japonske. Čuje se, da so Japonci v boju izgubili eno križarico in deset tor-pedovk.

London, 29. maja. Nekatera poro-čila trdijo, da se je potopila tudi admi-ralitetna ladja „Knjez Suva-rov“ in da so pri tem izgu-bili življenje admiral Rož-destvenski ter vse moštvo.

Peterburg, 29. maja. Nasproti ja-ponskim poročilom javljajo peterburškemu brzojavnemu uradu iz glavnega stana, da je imel Miščenko le 37 mrtvih in ranjenih. 20. t. m. so Rusi zapodili v beg 29. japon-ski pešpolk in mu prizadeli izgubo 100 mož. Kazaki so dve stotnji tega polka po-polnoma uničili. En konjeniški polk z 10 častniki so vjeli. Miščenko ceni japonske izgube na 300 mož.

Peterburg, 29. maja. Linevič po-roča, da na stališčih v Mandžuriji ni nobe benih izprememb. Vršili so se zopet boji pred-njih straž. Neki japonski oddelek se je mo-ral umakniti proti jugu. Pri zadnjem pohodu je Miščenko uplenil tudi eno japonsko vojno blagajno, v kateri je bilo 2700 jenov.

Maribor, 29. maja. Udeležba pri občnem zboru „Slov. polit. društva“ je bila obilna, posebno od strani okoliških kmetov. Poslanec Robič je ostro obsojal „Naro-devo“ pisarjenje o slov. vseučilišču. Dr. Ploj je v svojem govoru izjavljal, da bodo naši poslanci vedno odločno zahtevali tudi za Slovence naredno ali deželno avtonomijo in nastopali proti temu, da bi bila ar-mada pomenčevalni zavod. Dr. Pipuš je zahteval za Slovence zastop-nika v ministrstvu. Govorili so še Ca-gran, Grandovšek, Verstovšek, Rosina, Rebek, Novak, Reicher. — Za predsednika je izvoljen kanonik dr. Mlakar.

Mengeš, 29. maja. Občinski odbor je v včerajšnji seji imenoval pisatelja Jan. Terdino, tukajšnjega rojaka, povodom 75letnice njegovega rojstva za častnega ob-čana.

Zagreb, 29. maja. Soboslikarski po-močniki so danes zopet pričeli delati. V stavki so pomočniki dosegli popoln uspeh.

Budimpešta, 29. maja. V ogrskem drž. zboru se je smejal grof Keglevich svojim političnim nasprotnikom. Poslanec Hencz je vprašal kaj hoče, nakar mu je zaklical grof: „Vi osel!“ Hencz pa njemu „Vi vol, govedal!“ Hencz je nato grofu poslal svoje sekundante. Danes se je vršil dvoboj na sablje pod najtežjimi pogoji. Keglevich je bil s sabljo ranjen v srce, da je bil takoj m r t e v.

Budimpešta, 29. maja. 30.000 de-lavcev za kovine je proglasilo splošno stavko, ker so delodajalci odbili njihove zahteve.

Rim, 29. maja. Včeraj je bil ob nav-zočnosti kralja otvorjen kongres za osnutek mednarodnega zavoda za poljedelstvo.

Sofija, 29. maja. Vseučiliški dijaki so razdeljeni na dva dela: v obstrukcioniste in protiobstrukcioniste. Obe stranki se hudo napadeta. Na dan sv. Cirila in Metoda je bila demonstracija, pri kateri so se dijaki stegli, en obstrukcionista je ustrelil štirikrat z revolverja in ranil enega dijaka.

Madrid, 29. maja. Med predlogi, ki jih nameravajo s privoljenjem kraljevim predložiti, je tudi načrt o zgradbi no-vega vojnega brodovja. Zgraditi ho-čejo osem oklopnih po 14.000 ton, pet ok-lopnih krizaric in več drugih pomožnih lađij. —

Spominjajte se „Družbe sv. Cirila in Metoda!“

Katoliška Tiskarna

priporočila razpisovalne

vizitnice

po niski cen

Naročajte se na „Slovenca“!
Nabirajte novih naročnikov!
Čim več bo naročnikov, tem
bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil
in več bo nudil svojim čitate-
ljem.

**Kupujte
narodni kolek!**

Zahvala.
Povodom bolesti in smrti
našega ljubega sinka, oziroma
brata
Dragotina Dolenc
učenca II. mestne deške šole
se nam je izkazalo vsestransko
srčno sočutje, za kar izrekamo
našo srčno zahvalo.
Posebno pa se zahvaljujemo
vodju šole g. Fran Gabršku
vsem gg. učiteljem in kateheti
g. J. Smerekarju Iskrena
zahvala vsem!
Ljubljana, 29. maja 1905.
1106 Žalujoča rodbina Dolenc.

Zahvala.
Za vse številne dokaze iskrenega
sočutja ob dolgotrajni bolezni našega
tako rano umrlega sina
Bogomila
za tako častno spremstvo pri včeraj-
šnjem pogrebu izrekamo tem potom
svojo najiskrenejšo zahvalo. Posebej
se še zahvaljujemo za dragemu po-
kojniku darovane krasne vence, dalje
gasilnemu in rešilnemu društvu za
zastopstvo pri pogrebu in pevskeemu
klubu tega društva za gniljivo na-
grobno petje.
1103
Globoko žalujoči stariši
Ivan in Kati Dax.

**Oddaja se služba
organista in cerkvenika
v Gorjah.**
Pogoji in nastop po dogovoru. Oglasila sprejema
do 24. junija t. l. 1100 3-1
Cerkveno predstojništvo v Gorjah.

„Katoliška bukvarna“
in
prodajalna „Katol. tisk. društva“
v Ljubljani
priporoča nova oficijelna molitvenika:
Šolski molitvenik
po katekizmu in obrednih knjigah.
Spisal dr. **Gregorij Pečjak**, katehet
v Ljubljani.
Cena: rudeča obreza 80 vin., zlata
obreza K 1'20; pri naročilih na po-
samezne izvode po pošti 10 vin. več.
Večno življenje.
Molitvenik po katekizmu in obrednih
knjigah.
Spisal dr. **Gregorij Pečjak**, katehet
v Ljubljani.
Cena: rudeča obreza K 1'20, zlata
obreza K 1'60; posamezni izvodi po
pošti 10 vin. več.
Častiti gospodje kateheti dobijo pri
skupnih naročilih na 10 izvodov en
izvod brezplačno; na vsakih 20 iz-
vodov pa damo po tri iztise kot
nameček.

Martin Zupančič, učitelj v pok.
javlja v svojem in v imenu svojih otrok
vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem žalostno vest, da je njegova srčno
ljubljena soproga, gospa
Lujiza Zupančič
v soboto, dné 27. maja ob pol peti uri
popoldne po kratki a mučni bolezni,
previdena s sv. zakramenti za umirajoče
v 54. letu mirno zaspala v Gospodu.
Pogreb bo v ponedeljek 29. maja
ob 5. uri popoldne iz javne bolnišnice
ob „Pavlovih vratih“, na pokopališče
sv. Petra v Gradcu.
Sv. maše zadušnice se bodo daro-
vale v župni cerkvi v Celju.
Drago rajnico priporočamo v blag
spomin in molitev. Posebni „parte“ se
ne razpošiljajo.
Gradec, dné 27. maja 1905.
Martin Zupančič, soprogi: **Ana**,
učiteljica, **Hermína**, Štanci, c. kr.
pošt. odpr., **Irma**, c. kr. pošt. odpr.,
Ludovik, dijak, otroci.
1101 1-1

Uršula Kunauer
danés 28. maja dopoldne, stara 83 let,
po dolgotrajni bolezni mirno v Go-
spodu zaspala.
Pogreb bo v torek 30. maja ob
8. uri dopoldne.
Na Golem 28. maja 1905.
Žalujoči ostali.

Mlad 1029 6-6
trgovski pomočnik
vešč v trgovini s špecerijskim blagom, išče službe
na deželi; vstop lahko takoj ali s prvim junijem.
Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

južno nemški predilnici
lep, katoliški kraj, dobi
nekaj rodbin
delo. Cena, zdrava stanovanja so na
razpolago. Dobre šole v kraju. Stroški
za selitev se lahko izplačajo na račun in
vračajo po dogovoru. Priglasila za nazna-
nilom za delo zmožnih oseb pod šifro
„S. T. 7608“ na trdko Rudolf Mosse,
Stuttgart. 1084 3-3

**Ceno in pod jako ugodnimi po-
goji se proda**
hiša
na Spodnjem Štajerskem
v kopališkem in božjepotnem kraju, blizu
cerkve in 10 min. oddaljena od kolodvora,
z dobro idočo renomirano staro trgovino
z mešanim blagom. Hiša ima tudi vrt in
vodnjak in ker leži ob glavni cesti, je tudi
pripravna za pekarno, mesnico ali gostilno.
Ponudbe pod „Zadovoljnost“ na
upravništvo „Slovenca“. 1096 3-2

Hlodi
Nova parna žaga v Ljubljani kupuje.
začenši od 15. maja t. l. hlode po sledeči
ceni:
I II,
Hrastovih hlodov od 25 cm debeline naprej K 31, 24
Bukovih „ „ 28 „ „ „ „ 15, 16
Jelkovih „ „ 24 „ „ „ „ 17, 16
Smrekovih „ „ 20 „ „ „ „ 18, 17
Borovčevih „ „ 22 „ „ „ „ 17, 16
dolgot od 2 metra naprej. Cene se razu-
mejo per kubik meter franko državni kolo-
dvor, Ljubljana. 255 c (32)
Za daljša pojasnila blagovolite se obrniti na A.
Deghenghi v Ljubljani.

Lepa birmanska darila!
Krasna darila
za birmo,
kakor ure, ve-
rižice, križce,
obeske, pr-
stane, zapest-
nice, sploh
najrazličnejšo zlatino in srebrnino v mo-
dernem secesijonističnem slogu po najnižjih
cenah priporoča p. n. občinstvu,
Fran Čuden
urar in trgovec v Ljubljani,
Prešernove ulice, filijalka na Mest-
nem trgu. 256 52-19
Novi ceniki tudi po pošti brezplačno.

Razglas.
Vsled sodne dovolitve se bode prodalo na
javni dražbi
v zapuščino zamrlega g. Ivana Turk v Ljubljani spadajoče **posestvo** pod vl. št. 221
kat. obč. petersko predmestje I. del obstoječe iz dveh njiv: parc. št. 284/2 v razmerju 9197 m
in parc. št. 296 v razmerju 7416 m s kozolcem, ki imata lepo lego blizu novega pokopa-
lišča in sta pripravni za stavišča.
Vzključna cena, pod katero se ne bode prodajalo znaša 20.175 K 60 h.
Vsak ponudnik mora pred dražbo položiti vadij v znesku 2018 K.
Dražba se bode vršila na licu mesta dne 31. maja t. l. popoldne ob 3. uri.
Natančnejši pogoji se bodo naznanili pri dražbi.
V Ljubljani, dné 27. maja 1905.
Aleksander Hudovernik
c. kr. notar kot sodni komisar.

Naznanilo.
Slavnemu občinstvu uljudno naznanjamo, da smo sklenili zaradi ne-
deljskega počitka imeti sledeče praznike **mesnice zaprte** in sicer:
**Velikonočno nedeljo, Binkoštno nedeljo, na dan
sv. Rešnjega Telesa in na Božič.**
Cenjene odjemalce prosimo, da se za te praznike prejšnji dan pre-
skrbijo z mesom.
Ker so tudi prodajalne zaprte v teh praznikih, se nadejamo, da se
bodo cenjene gospodinje na to ozirale.
Spoštovanjem
Marija Hrovat, Ivan Wergles, Andrej Herman, Josip Zrime.
Jesenice, dné 16. maja 1905. 1043 5-5

Novo! Dunajska splošna Novo!
vzajemna družba za zavarovanje pogrebnih stroškov
zavaruje **vsote po 50, 100, 150, 200, 250, 300, 400 kron,**
katere se izplačajo v slučaju zavarovančeve smrti
v teku 24 ur
donašatelju polične knjižice. 1033 5-5
Mesečne premije so jako nizke.
Natančnejša pojasnila daje: Glavno zastopstvo za Kranjsko „Dunajske splošne vzajemne
družbe za zavarovanje pogrebnih stroškov“ v Kranju.
Podzastopniki z mesečno plačo in provizijo se iščejo za mesta z okolici: Črnomelj, Idrija,
Kamnik, Kostanjevica, Krško, Lož, Metlika, Radoljica, Rudolfovo in Škofjaloka, kakor tudi za vse
večje občine na deželi. — Dober in trajni postranski zaslužek za čast. duhovščino, gg. učitelje
na deželi občinske tajnike itd. 890 č 3-3

Rogaška Slatina
Štajersko
Zeleniška postaja, pošta
in brojačni upr.
Prospekti razstoj.
Krasna lega, zrak poln ki-
silika, brez prahu. Moderna
uredba, živahno družabno
življenje.
Nova hydro-elekt. mehan. terapeut. zdravilnica v velikem modernem
slogu. Zdravljenje z mrzlo vodo, elektr. razsvetljava in banj. kopeli, inhalatorij,
pneum. aparat, parne kopeli, elektr. masaža, solne kopeli, zdrav. gimnastika,
— Preizkušena zdravilnica za bolezni v želodcu, črelih, na jetrih, ledvicah,
kron. zaprtju, hémorrhoidah, kamnu, debelosti, slad. bolezni, dalje proti trganju,
katarom v grlu in krhlju. Najmočnejši zdrav. vrelo, podobni kot v Karlovih
in Marijinih varih. 890 č 3-3

Račun zgube in dobička.

Bilancia.

Jos. Pehani, ravnatelj.